

Дослідження зосереджено лише на окремій добірці 成语 chéng yǔ або «готових виразів», а детальний розгляд потребує подальшого аналізу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Chinese English Pinyin Dictionary : Yabla. URL: <https://chinese.yabla.com/chinese-english-pinyin-dictionary.php> (Дата звернення: 25.04.2024).
2. Early representations of filial piety in dynastic historiography: textual history and content of Hou Han shu chapter 39: Cambridge university press. URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-chinese-history/article/early-representations-of-filial-piety-in-dynastic-historiography-textual-history-and-content-of-hou-han-shu-chapter-39/EED6A882FD90E3A31A571B1AF91F31E8> (Дата звернення 25.04.2024).
3. Houhanshu 後漢書: An Encyclopaedia on Chinese History and Literature. URL: <http://www.chinaknowledge.de/Literature/Historiography/houhanshu.html> (Дата звернення 25.04.2024).
4. Huang Haiyan. A comparison of the origin of idioms in Mandarin and Indonesian. Indonesia : Humaniora, 2016. 121-130 p.
5. Zhuangzi. Stanford Encyclopedia of Philosophy : офіц. сайт. URL: <https://plato.stanford.edu/entries/zhuangzi/?fbclid=IwAR0xjA3kSc4DJdy0-ZmsKeuhOd9HvBxwKz0m7MolJKaSp2vD6gopFUq5c7g#ZhuaLifeTime> (Дата звернення: 25.04.2024).
6. 李行健. 学生成语规范词典 : 凤凰“百通”系列学生工具书. 南京 : 凤凰出版传媒集团, 2016. 319页.

А. В Шугаєв, М. С. Мальченко
Житомирського державного університету ім. І. Франка

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ОСНОВА АДЕКВАТНОГО ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ

Проблематично вирішити, як зберегти співвідношення між контекстом автора та перекладача під час перекладу. Письменник, фокусуючись на своєму сприйнятті дійсності, переносить її у словесний образ. Перекладач же починає з вже існуючого тексту, абстрагуючись від реальності і створюючи нову інтерпретацію, яка відтворюється у перекладі. Отже, співвідношення між авторським та перекладацьким контекстами детермінується тим, наскільки вдається зберегти інформацію про реальність та літературні аспекти в тексті.

Для того, щоб ефективно перекладати художні тексти, перекладач повинен використовувати не лише аналітичне мислення, але й власну художню чутливість. Його головною метою є сприйняття світу через творче відтворення. Досягнення адекватності перекладу – складний процес, який передбачає застосування перекладацьких трансформацій.

Вітчизняні мовознавці поділяють думку про те, що у процесі перекладу текст піддається як міжмовним змінам (за допомогою формальних і функціональних відповідників), так і певним перекладацьким перетворенням, які можна помітити на різних мовних рівнях (фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному та текстовому). У лінгвістичній енциклопедії О.О. Селіванової, поняття «трансформація» розглядається як базис для більшості перекладацьких прийомів та полягає у зміні формальних (лексичні або граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту при збереженні інформації, призначеної для передачі [2: 536].

Вибір перекладацьких трансформацій визначається факторами як мовного, так і позамовного характеру:

- різницею у системах мови перекладу та вихідної мови;
- функціонально-стилістичною специфікою оригіналу;
- особливістю мовної та мовленнєвої норми, притаманною мові оригіналу;
- індивідуальним стилем автора вихідного тексту;
- відсутністю засобів еквівалентної передачі особливостей тексту оригіналу.

Неможливо досягти коректного перекладу без застосування лексико-граматичних трансформацій, які, у свою чергу, допомагають адаптувати текст перекладу для його правильного сприйняття цільовою аудиторією.

Лексичні трансформації – це відступи від словникових відповідностей. Зазвичай вони застосовуються тому, що в мові оригіналу і мові перекладу обсяг значень лексичних одиниць не тотожний. Застосування лексичних трансформацій доцільне в тому випадку, коли у тексті оригіналу присутня нестандартна мовна одиниця, наприклад, яке-небудь власне ім'я чи поняття, яке присутнє лише в одній культурі, або ж термін певної професійної області. Важливо підкреслити, що словниковий запас мови — це не просто набір слів, а чітка система, яка передбачає безмежну різноманітність сполучень слів у конкретних контекстах. Урахування цього факту є надзвичайно важливим при перекладі. Іншими словами, при передачі значення одного слова перекладачеві доводиться обирати серед кількох можливих варіантів, віддаючи перевагу найбільш підходящому для конкретного контексту.

Наступною групою трансформацій є граматичні трансформації. При повному збігові граматичних форм потреба у застосуванні трансформацій

зазначеного типу зникає. Проте, здебільшого перекладачам доводиться вдаватися до певних змін структури речення, адже граматичні системи англійської й української мов кардинально відрізняються.

Отже, досягнення адекватності є головною метою кінцевого результату перекладу. Перед перекладачем стоїть завдання трансформувати текст оригіналу за допомогою різнопланових перекладацьких прийомів й трансформацій, щоб перекладений текст втілював все змістове наповнення вихідного тексту і відповідав нормам мови перекладу. Це наводить на думку, що застосування будь-якої перекладацької трансформації вимагає від перекладача відчуття мови (вихідної й цільової), знання контексту, а також володіння екстралінгвістичними знаннями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Кияк, Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Перекладознавство (німецькоукраїнський напрям): підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». 2008. 543 с.
2. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля. 2011. 844 с.